

Pavasara šķīdonis uz grants autoceļiem

Skaitļi un fakti

Valsts ceļu tīkls, km

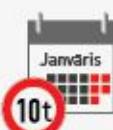
19 947

10 802
grants segums
(55%)

9 144
melnais segums
(45%)

Latvijas īpatnība – **īoti liels grants ceļu īpatsvars**, tāpēc šķīdonis pavasarī apgrūtina daudzu cilvēku ikdienu

Šķīdonis – Atkusnis (parasti pavasarī), kad strauji kūst sniegs, atlaižas zeme. Rudens lietavu rezultātā liekais ūdens sakrājas ceļa konstrukcijā un ziemā sasalst, ledus kristāliem uzirdinot ceļa segu. Pavasarī sasalušās ūdens masas strauji atkūst, un ceļam kritiski samazinās nestspēja. Šķīdonis, sākot atkust dzīlakajiem slāņiem, pāriet rūgumos, kā ceļinieku žargonā sauc dzīlo atkušanu

Vairāk nekā 25 gadu laikā grants ceļiem **nepietiekamā daudzumā veikti remontdarbi** un papildināta grants

2018. gadā masas ierobežojumi šķīdonā dēļ **tika ieviesti jau janvāra sākumā**, jo pastāvīgs sals tā arī neiestājās

Katru gadu no grants ceļiem **noput 1 cm grants**

Šķīdonā laikā **nav iespējams veikt grants ceļu uzturēšanas darbus**, piemēram, greiderēt, jo ar smago uzturētāju tehniku šos samirkušos, mīkstos ceļus var vēl vairāk sabojāt, taču tiek veikti darbi, lai nodrošinātu caurbraukšanu

Ar ikdienas uzturēšanu **nav iespējams uzlabot grants autoceļu stāvokli**, bet gan tikai censties saglabāt esošo

Grants ceļu stāvoklis uzlabojas tikai tad, kad tie apžūst, un var uzbraukt tehnika, kas veic uzturēšanas darbus – profilē, planē utt.

Vietējās nozīmēs ceļi ir ceļi ar vismazāko satiksmes intensitāti, tāpēc to uzturēšanai un remontdarbiem vēsturiski tika atvēlēts **vismazāk līdzekļu**

Celiem apžūstot, uz tiem sāk veikt uzturēšanas darbus, taču **transporta masas ierobežojumi tiek saglabāti**, līdz ceļam pilnībā atjaunojusies nestspēja

Ikgadējie masas ierobežojumi tiek ieviesti uz aptuveni 10 000 kilometru valsts grants ceļu, kas ir **lielākā daļa valsts ceļu ar grants segumu**

Klajumos un mežos **grants ceļu stāvoklis ir atšķirīgs**

Gandrīz visi valsts autoceļi ar grants segumu ir **vietējās nozīmes ceļi**

Lēmumu par autotransporta masas ierobežojumiem pieņem **LVC speciālisti reģionā-lajās nodaļās**

Visās valstīs ar Latvijai līdzīgiem klimatiskajiem apstākļiem pavasarī un rudenī, kā arī ziemas atkušnos uz grants ceļiem iestājas **šķīdonis** – tie pārmitrinās, zaudē nestspēju, kļūst grūti izbraucami

Latvijā arvien biežāk ir vērojami mainīgi laika apstākļi un paredzams, ka šķīdonis uz grants ceļiem **būs arvien biežāk**

Visās valstīs, ar Latvijai līdzīgiem klimatiskajiem apstākļiem šķīdonā laikā uz grants ceļiem **tieki ieviesti autotransporta masas ierobežojumi**. Lietuvā un Igaunijā situācija ik gadu ir atšķirīga, pērn Lietuvā masas ierobežojumi bija uz 2 372 km grants ceļu, bet Igaunijā – uz 4 000 km